

MILIONS DE NENS I NENES LLUITEN PER SORTIR
DE LA **POBRESA EXTREMA** I DE LA **FAM.**

UNEIX-TE PER CANVIAR-HO

Campanya de L'EpD 2018-2019
TUTORIES PRIMÀRIA 3º, 4º

Primària 3r i 4t

Introducció

Després d'un cicle de campanyes en les quals s'ha treballat i reflexionat sobre el Consum Responsable i les implicacions d'aquest, s'ha decidit fer un pas cap a un aspecte que està determinant el nostre dia a dia. Es tracta de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible i els seus 17 objectius. És important destacar que el desenvolupament sostenible és aquell desenvolupament capaç de satisfer les necessitats de generacions presents sense comprometre les possibilitats i els recursos de les generacions futures.

L'any 2000 la comunitat internacional va creure convenient posar en marxa els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni. Aquests eren vuit objectius i vint metes centrades en la millora de les condicions dels països empobrits. La responsabilitat de l'acompliment dels ODM requeia sobre tots els països empobrits i en les agències de cooperació dels països donants. Els ODM pretenien superar la pobresa al món, però les crisis econòmiques, i la constant manca de voluntat, van minvar els pressupostos destinats a l'ajuda al desenvolupament.

Sense que els ODM poguessin arribar a complir-se, al 2015 es van establir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Aquests estan compostos per 17 objectius i 169 metes, intenten respondre a amenaces que afecten la sostenibilitat del nostre món (econòmic, social i mediambiental), sense deixar ningú enrere. Els ODS posen el punt d'atenció a la implicació de tots els països, però no només com a ens polítics o institucionals, sinó que també apel·len a la participació i l'activisme de tota la societat. Si els ODM volien acabar amb la pobresa al món, els ODS el que volen és canviar-lo.

Aquesta campanya de les diferents ONG Claretianes, maristes i lasal·lianes, concretament se centra en els dos primers Objectius de Desenvolupament Sostenible: **Posar fi a la pobresa i fam zero.**

Objectiu general de les tutories

- Sensibilitzar sobre la cooperació al desenvolupament en dos aspectes urgents de resoldre: l'eradicació de la pobresa (ODS 1) i de la fam (ODS 2).
- Afavorir el respecte i compliment amb els Drets Humans, per la qual cosa resulten d'inexcusable exercici.
- Identificar les qüestions de gènere en la problemàtica de la fam i de la pobresa.

ACTIVITATS

ACTIVITAT 0 (pòster i tríptic de campanya): *Uneix-te a la seva lluita*

1. **Temes que tracta:** Pobresa i fam

2. **Temps previst:** 15 min

3. **Tipus d'activitat:** Activitat de reflexió

4. **Resum:** Es portarà a terme una activitat de reflexió a partir de què els alumnes observin el pòster i el tríptic de la campanya (*penjat a la web de l'ONGD*).

5. **Objectius:**

- Reflexionar sobre el contingut del pòster i tríptic de la campanya
- Conèixer les causes de la fam i la pobresa

6. **Material:** Bolígraf, paper, projector, pòster i tríptic en imatge, almenys una unitat en paper del tríptic.

7. **Instruccions:**

En iniciar la sessió el/a professor/a farà una breu introducció sobre la temàtica que es tractarà al llarg de les activitats. Posteriorment, mostrarà el pòster o el projectarà. Per tal que la canalla es pugui familiaritzar amb ell, deixarà uns 5-10 minuts per tal que tots els alumnes puguin parlar-ho.

Després d'aquest temps de reflexió grupal, el/la docent formularà preguntes per tal d'induir a la reflexió. En aquesta activitat és molt important fer reflexionar a l'alumne/a sobre les causes de la pobresa i la fam i sobre quines accions podem portar a terme nosaltres de manera quotidiana per tal de fer petits canvis en aquesta situació.

ACTIVITAT 1 (vídeo de campanya): *Reflexionem sobre la pobresa i la fam*

1. Temes que tracta: Pobresa i fam

2. Temps previst: 30 min

3. Tipus d'activitat: Activitat de reflexió

4. Resum: Aquesta activitat consisteix en reflexionar sobre els temes que apareixeran al vídeo de la campanya (*penjat a la web de l'ONGD*). És per això que abans d'haver visualitzat el vídeo s'exposaran els conceptes claus que apareixen en ell i s'intentaran definir entre tota la classe. Posteriorment es passarà a visualitzar el vídeo i una vegada aquest hagi finalitzat el/la docent farà preguntes més precises.

5. Objectius:

- Reflexionar sobre les causes i les conseqüències que té la fam i la pobresa.
- Descobrir quines accions podem realitzar que produeixin un canvi positiu en vers aquesta situació.

6. Material: Bolígraf, paper, projector, equip de so i connexió a internet.

7. Instruccions: Abans de visualitzar el vídeo, el/la docent escriurà a la pissarra paraules claus en relació al tema a tractar: Objectius de Desenvolupament Sostenible, Drets de la Infància, Desnutrició crònica, Pobresa i pobresa extrema...

Una vegada hagi escrit totes les paraules preguntarà als alumnes/as pel significat d'aquestes paraules i com poden estar relacionades entre si.

Posteriorment es passarà a veure el vídeo.

ACTIVITAT 2: *Lluita contra la pobresa*

<https://www.youtube.com/watch?v=hrEOeERkw5o>

1. Temes que tracta:

- L'erradicació de la pobresa (ODS 1)
- L'erradicació de la fam (ODS 2)
- Actituds en la lluita contra la fam i la pobresa

2. Temps previst: 120 minuts

3. Tipus d'activitat: Grups petits i grup gran

4. **Resum:** Analitzar les imatges del vídeo, reflexionar sobre el contingut que s'ha vist i extreure conclusions.

5. **Objectius:** Identificar els nostres hàbits de vida i la realitat que ens envolta i comparar-lo amb altres realitats per diferenciar el primer món del segon món.

6. **Material:** Vídeo, cançó, paper, bolígraf

7. Instruccions:

Veiem el vídeo entre tots

Després de veure-ho, en grups petits contesten a aquestes preguntes:

Per què la nena pensa que la imatge del menjar és una pel·lícula?

¿Per a nosaltres quines d'aquestes imatges estan més a prop de la nostra realitat?

Quins més lluny?

Què podem fer per apropar la realitat d'ells a la nostra?

En grup gran comenten el parlat en grup petit i apunten el que ha sortit. De totes les accions es tria una i es posa en pràctica.

Acabem amb una cançó: Tots junts: *"Un mundo mejor"*

https://www.youtube.com/watch?v=Mg3voo_XKu4

ACTIVITAT 3: *L'abecedari solidari*

1. **Temes que tracta:**

- L'erradicació de la pobresa (ODS 1)
- L'erradicació de la fam (ODS 2)
- Actituds en la lluita contra la fam i la pobresa

2. **Temps previst:** 120 minuts

3. **Tipus de activitat:** Grups petits, grup gran

4. **Resum:** Jugar amb els fonemes creant paraules amb força per canviar el món.

5. **Objectius:** Relacionar el significat de cada paraula amb la seva acció i ser conscients si a la vida quotidiana el posem en pràctica.

6. **Material:** Conte, passa paraules, paper, bolígraf.

7. **Instruccions:**

Proposem dues activitats a realitzar:

1. Primer en grups petits i contesten a aquestes preguntes: Què passaria si les persones portem a la pràctica la mateixa idea que van tenir les lletres de l'abecedari? Quin d'aquestes paraules màgiques utilitzes tu? Per què? Pensa alguna situació on has posat el teu granet de sorra perquè tot sigui més fàcil. De totes les paraules que apareixen en el conte, tria les 3 paraules màgiques que, segons la teva opinió, tenen més poder i força per millorar aquest món si les persones les poséssim en pràctica sempre. El parlat en grup petit el porten a grup gran.

Hi havia una vegada un grup de lletres que va decidir fer un viatge al voltant del món per veure totes les seves meravelles. Davant d'un viatge així, les lletres s'havien posat d'acord per anar totes elles amb els ulls ben oberts, perquè no els passés per alt res desapercebut. Però portaven els ulls tan oberts que allà on anaven, a més de veure coses boniques i meravelloses del món com, per exemple: edificis, monuments, muntanyes, museus, paisatges ...

Tambien També veien les injustícies i la necessitat en què vivien moltes persones que eren a la pobresa, misèria i marginació ... Veien persones que estaven patint per no tenir: Menjar, casa, treball, amics, diners, medicines, drets, pau, seguretat, atenció sanitària ...

I veient aquestes coses, a totes les lletres els va entrar una gran tristesa i se'ls van ser les ganes de seguir veient les meravelles del món. Ara no paraven de donar-li voltes al cap per veure què podien fer elles per donar un cop de mà a totes aquestes persones tan necessitades.

No els passava res. Què podien fer unes pobres lletres de l'abecedari per si soles? Però de sobte, a una d'elles va tenir una brillant idea. I els va dir a les altres:

-Soles, per separat poc podem fer, però si ens unim, podem formar paraules poderoses, paraules màgiques, que tindran la força per canviar aquest món injust en la major de les meravelles, en un món on brilli la justícia.

Així que cada lletra de l'abecedari va començar a buscar altres lletres per formar, junts, un pa- llaura màgica que comencés per la seva inicial i que tingués el poder de canviar aquest món a millor ...

I aquestes són les 20 paraules màgiques i poderoses que van aconseguir formar seguint el seu ordre alfabètic: "ajudar, bondat, compartir, dialogar, escoltar, fraternitat, gratuïtat, hospitalitat, igualtat, justícia, llibertat, manifestar-se, no a la destrucció de la naturalesa, oferir-se, pau, respectar-se, solidaritat, tranquil·litzar, unitat i voluntariat". Ara que les lletres estaven unides formant aquestes paraules màgiques, van decidir posar-les en pràctica allà on fossin, per ajudar a la gent que estava necessitada d'elles ... D'aquesta manera, juntes, aconseguirien fer la més gran de les meravelles: Un món on brilli la Justícia.

ACTIVITAT 4: *L'abecedari solidari*

Fer un Passa paraula amb les paraules que han aparegut. Mitjançant aquest joc volem presentar als nens aquelles paraules que faran possible un món millor si es posen en pràctica.

Normes del joc:

1. Seran necessaris dues persones voluntàries que en lloc de jugar s'encarregaran de controlar el temps de cada pregunta i d'anotar els punts que va guanyant cada equip.
2. L'educador formarà 3 grups i establirà un torn de participació.
3. Cada grup triarà un portaveu. Només el portaveu podrà dir la paraula que el grup crea correcta per a cada definició.
4. Quan l'educador llegeixi la definició d'una paraula del "Rosco" que els ha tocat, el grup tindrà 15 segons per respondre. Pot llegir-dues vegades perquè l'escoltin bé. El temps començarà a comptar quan l'educador hagi llegit la definició dues vegades com a màxim. Els companys que controlen el temps seran els encarregats de dir quan s'han complert els 15 segons.
5. Si diuen bé la paraula guanyaran un punt. Si fallen, hi haurà rebot i el següent grup que toqui per torn haurà de dir la paraula que creuen correcta. Si l'encerten, s'anotaran ells un punt, si la fallen, hi haurà rebot a l'altre grup. Si ells també la fallen, l'educador dirà quina és la paraula correcta.
6. Quan un grup no sàpiga la paraula, dirà "Passa paraula", per intentar respondre a la següent ronda.
7. L'educador, abans de llegir cada definició, dirà si la lletra que toca del "rosco" és la inicial de la paraula, o la conté (Ex: "comença amb l'A", o "conté l'A").
8. A la segona ronda es tornaran a repetir les definicions de les paraules que queden per descobrir, però aquest cop només tindran 10 segons per respondre. (Seguirà havent-hi rebot als altres equips si fallen).

9. A la tercera i última ronda es repetiran les definicions, però l'educador dirà les 2 lletres inicials amb què comença la paraula. Ara només tindran 8 segons per respondre. (Seguirà havent-hi rebot als altres grups si fallen una paraula). I també hi haurà rebot als altres grups si no saben la paraula, és a dir, ara no podran dir "Passa paraula".

10. Quan el primer grup acabi el seu "Rosco", li tocarà jugar al següent grup. El joc acabarà quan els 3 grups hagin jugat el seu "Rosco". Guanyarà el grup que més punts hagi aconseguit.

Paraules per la Ruleta:

A Comença amb la A: Ajudar

Donar un cop de mà a algú que té un problema o necessitat, auxiliar-lo, socórrer, prestar-li cooperació.

B Comença amb la B: Bondat o bondadós

Persona que li agrada fer el bé, persona amable i bona.

C Comença amb la C: Companyerisme

Harmonia i bona relació d'ajuda entre companys.

D Comença amb la D: Donar

Lliurar alguna cosa teva a algú.

E Comença amb la E: Escoltar

Parar atenció al que se sent. Aplicar l'oïda per sentir alguna cosa.

F Comença amb la F: Felicitat

Estat d'ànim que fa que una persona se senti molt bé, a gust, contenta i satisfeta.

G Comença amb la G: Generositat o generós

Persona que sempre està disposada a prestar o donar alguna cosa seva al que l'hi demana o al que té una necessitat.

H Comença amb la H: Humilitat o humil

Qualitat que té una persona i que consisteix a conèixer les mateixes qualitats, igual que les seves debilitats i defectes, i això li fa comportar-se sense ser orgullós ni superb, ni creure superior a ningú.

I Comença amb la I: Igualtat

Valor o dret que dona o reconeix a totes les persones els mateixos drets, perquè ningú sigui discriminat o marginat.

J Comença amb la J: Justícia

Donar a cadascú el que és just perquè es respectin els seus drets.

L Comença amb la L: Llibertat

Fer que algú o alguna cosa quedi lliure.

M Conté la M: Compartir

Repartir, dividir, distribuir alguna cosa teva amb una altra persona, o persones que ho necessitin.

N Conté la N: Animar

Aixecar-li la moral a algú que està desanimat.

O Comença amb la O: Optimisme o optimista

Tendència a veure les coses de manera sempre positiva, buscant sempre el costat bo de les coses.

P Comença amb la P: Perdonar

Fer les paus. Reconciliar-se amb algú que t'havia ofès o fet alguna cosa dolenta.

R Comença amb la R: Respectar

Tractar amb educació i respecte a algú.

S Comença amb la S: Solidaritat o solitari

Compromís a ajudar a algú que pateix pobresa o necessitat.

T Comença amb la T: Tolerància

Respectar les idees, creences o costums legítimes dels altres quan són diferents o contràries a les meves, per així conviure en pau i cordialitat.

U Comença amb la U: Unitat o unió

Es diu quan un grup de persones funcionen com si fossin una sola cosa, amb un mateix pensar i sentir. Fàcilment es posen d'acord en tot el que decideixen i fan. Actuen com una pinya.

V Comença amb la V: Veritat

Es diu d'una cosa que és cert, que no es pot negar de cap manera.

Z Conté la Z: Paz

Pau en castellà.

Es diu quan les persones es porten bé entre elles, quan no hi ha baralles ni enfrontaments.

ACTIVITAT 5: *Sopa de pedres*

<https://www.youtube.com/watch?v=NaHtrn5cUa4>

1. **Temes que tracta:**

- L'erradicació de la pobresa (ODS 1)
- L'erradicació de la fam (ODS 2)
- Actituds en la lluita contra la fam i la pobresa

2. **Temps previst:** 60 minuts

3. **Tipus de activitat:** En grup gran

4. **Resum:** Reflexionar sobre el que poden compartir per ajudar els altres i posar-ho en pràctica.

5. **Objectius:**

Identificar els grans problemes del mundo

Identificar que poden compartir para ajudar als altres.

6. **Material:** Vídeo, cassola, paper, bolígraf

7. Instruccions:

Veiem el vídeo i vam parlar de la història en grup gran, contestant a aquestes preguntes: La pedra era màgica de veritat? Si la pedra no era màgica ¿com ha aconseguit fer una sopa tan rica? Digues una frase que resumeixi el missatge que t'ha transmès aquest conte.

Què 5 grans problemes del món desapareixerien si totes les persones voldríem compartir? Nosaltres podem fer alguna cosa així per ajudar els que necessiten?

Per preparar aquest joc:

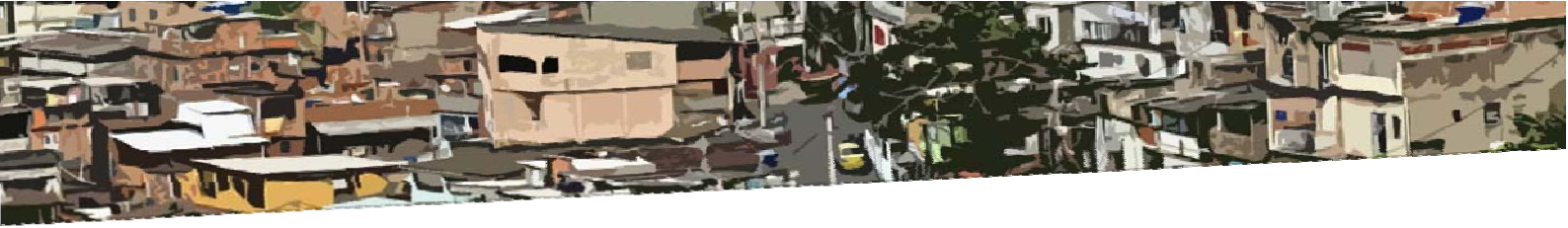
L'educador col·locarà una petita olla o cassola davant de tots i els dirà tot el següent:

Teniu 9 minuts per escriure en papers solts coses que nens i nenes de la vostra edat poden compartir amb els seus companys o amics.

Cada cosa l'escriureu en papers diferents. També podeu escriure en ells coses que no siguin materials com ara el vostre temps, la vostra amistat, etc.

Quan ja no sapigueu què escriure més, aleshores, per torns, cadascun s'aixecarà del seu lloc i posar dins de l'olla un dels seus papers, dient als altres el que ha posat en ell. I així, tots els altres, seguint el seu torn, aniran fent el mateix. No podreu repetir coses que ja hagin dit altres companys. Dins de l'olla només es posaran papers que no estiguin repetits. Quan algú es quedi sense papers, és a dir, que arribi el seu torn i ja no tingui res nou a dir per fer dins de l'olla, llavors quedarà eliminat. Guanyarà l'últim que es quedi sense papers, és a dir, el que va escriure més coses diferents.

ACTIVITAT 5: *L'home generós*

<https://www.youtube.com/watch?v=IVkvPvp7v14>

1. **Temes que tracta:**

- L'erradicació de la pobresa (ODS 1)
- L'erradicació de la fam (ODS 2)
- Actituds en la lluita contra la fam i la pobresa

2. **Temps previst:** 60 minuts

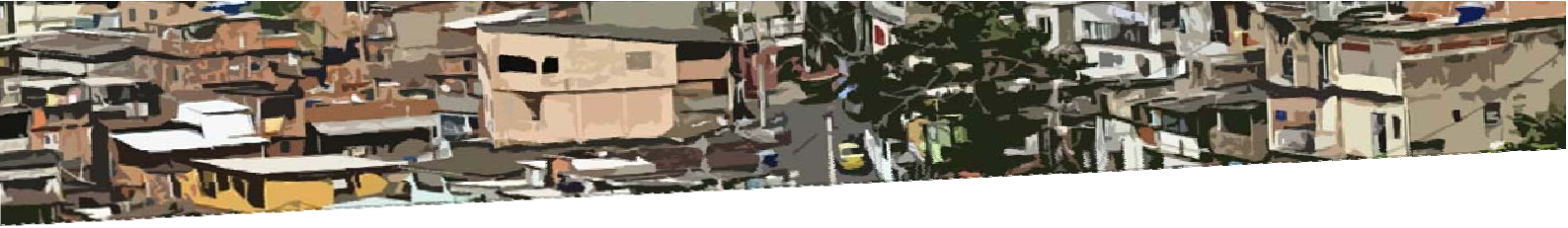
3. **Tipus de activitat:** Individual i en parelles

4. **Resum:** Escollir 10 paraules que practiquen para ajudar als altres i fer una sopa de lletres.

5. **Objectius:** Identificar paraules que practiques o vius para ajudar als altres i paraules que no vius o practiques.

6. **Material:** Paper, bolígraf, vídeo, sopa de lletres

a. Instruccions:

1. Escull primer aquelles 4 paraules que tu ja vius i pràctiques cada dia per ajudar els altres, les que més et caracteritzen en la teva forma de ser i comportar-te, o bé aquelles que tu consideris paraules importants que guien la teva forma de comportar-te.
2. Després tria altres 4 paraules que vius o pràctiques poc en el teu dia a dia, però què t'agradaria viure i practicar més perquè estiguessin integrades en la teva forma de ser, o bé aquelles paraules que voldries donar-los més importància o fer-los més cas.
3. Finalment escull aquelles 2 paraules que no hagi triat abans, i que creguis que són molt necessàries perquè aquest món sigui millor, i que, si tots les practican, el món seria moltíssim.

Un cop tinguis triades les teves 10 paraules, diràs als teus companys quines paraules has elegit en cada apartat. Recorda que en dir aquestes paraules et vas comprometre a portar-les a la pràctica cada dia. Així ajudaràs a construir un món amb esperança, almenys allà on tu siguis. Quan tots ho hàgiu posat en comú, serà el moment en què cada un construeixi una gran sopa de lletres amb les seves 10 paraules. Per fer la teva sopa de lletres el primer que has de fer és situar les teves 10 paraules ben distribuïdes en les caselles del tauler que tens a la pàgina següent. Un cop ho tinguis fet, omplir amb lletres a l'atzar les caselles que estiguin buides. Acabat això ho passaràs la teva sopa de lletres al teu company del costat, i ell et passarà la seva.

